

Sygnatura akt III U 397/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 11-06-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 11-06-2015 r. w Koninie

sprawy **K. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania **K. C.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 06-03-2015r. znak: (...)

z dnia 08-04-2015r. znak: (...)

Zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że odstępuje od żądania zwrotu od K. C. nienależnie pobranego świadczenia za okres od dnia 1-07-2014r., do dnia 31-07-2014r. oraz od dnia 1-10-2014r. do dnia 31-10-2014r.

Sygnatura akt III U 397/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. decyzją z dnia 6.03.2015 r. (znak : (...)) zobowiązał K. C. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r. w kwocie 1418,68 złotych.

W uzasadnieniu organ rentowy zwrócił uwagę, że K. C. osiągnęła z tytułu renty socjalnej przychód w/w miesiącach w kwocie wyższej niż 70 % przeciętnego wynagrodzenia. Swoje stanowisko organ rentowy podtrzymał w piśmie z dnia 8.04.2015 r.

Odwołanie od decyzji złożyła K. C. wskazując, że od 12.03.2014 r. do dnia 31.10.2014 r. uczestniczyła w projekcie (...) Zawodowej Osób Niepełnosprawnych (...), który był współfinansowany przez (...). Podała, że wynagrodzenie stażowe było wypłacane w zależności od dostępnych środków na koncie projektowym i za miesiące wymienione przez ZUS w decyzji wynagrodzenie zbiegło się z wynagrodzeniami za poprzednie miesiące. Projekt nie posiadał wcześniej środków finansowych i nie miała wpływu na termin wypłat wynagrodzenia oraz skumulowanie w jednym miesiącu wypłat za dwa odrębne miesiące.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa sądowego według norm przepisanych. Wskazano, że decydujący przy ustalaniu nadpłaty jest miesiąc uzyskania przychodów nie zaś okres którego przychody te dotyczą lub za który zostały wypłacone. Podano, że odwołująca nie kwestionuje faktu, że przychody otrzymywała w miesiącach lipcu i październiku 2014 r. w związku z czym brak jest podstaw prawnych do kwestionowania wyliczenia nadpłaty na tej tylko podstawie, że otrzymane kwoty stanowiły również wynagrodzenie za okresy wcześniejsze.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

K. C. (rodowe nazwisko Z.) ma przyznaną od 1.12.2003 r. rentę socjalną (decyzja z 6.01.2004 r., (...)). Odwołująca w okresie od dnia 12.03.2014 r. do 31.10.2014 r. brała udział w realizacji projektu (...) Zawodowej Osób Niepełnosprawnych (...) organizowanego przez (...) F. D. w P. i współfinansowany przez (...) w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja projektu wiązała się z odbywaniem stażu zawodowego i za każdy zrealizowany miesiąc stażu uczestnik otrzymywał wynagrodzenie stażowe w wysokości 1.500 zł netto. Wypłata wynagrodzenia następowała w zależności od dostępności środków na koncie projektowym tj. przekazywania poszczególnych transz pieniędzy firmie (...) przez Wojewódzki Urząd Pracy. W 2014 r. K. C. osiągnęła z tego tytułu przychód wynoszący 9.000 złotych, przy czym w miesiącu lipcu 2014 r. odwołująca otrzymała wynagrodzenie stażowe za miesiąc czerwiec 2014 r. (w kwocie 1.500 złotych) oraz za miesiąc lipiec 2014 r. (w kwocie 1.500 złotych). Podobna sytuacja miała miejsce w miesiącu październiku 2014 r., w którym odwołująca otrzymała wynagrodzenie stażowe za wrzesień 2014 r. (w kwocie 1.500 złotych) oraz za październik 2014 r. (w kwocie 1.500 złotych).

Organ rentowy w związku ze stwierdzeniem nadpłaty świadczenia rentowego za okresy od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r.

w kwocie 1418,68 zł zobowiązał odwołującą w decyzji z dnia 6.03.2015 r. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Stanowisko to organ rentowy podtrzymał również w dniu 8.04.2015 r. stwierdzając, że decyzja została wydana prawidłowo zgodnie z obowiązującymi przepisami i brak podstaw do jej zmiany.

K. C. nie miała wpływu na termin wypłaty wynagrodzenia stażowego i skumulowanie w jednym miesiącu wypłat za dwa odrębne miesiące.

Odwołująca oprócz świadczenia rentowego otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny oraz zasiłek pielęgnacyjny na niepełnosprawne dziecko. Pozostaje w związku małżeńskim z S. C.. Jest matką dwójki dzieci w wieku 8 i 2 lat. Starsza córka jest osobą niepełnosprawną, choruje na zapalenie krtani oraz żółtaczkę typu C. W związku z częstymi dusznościami córka przez ostatnie trzy lata przebywała w szpitalu. Na zakup dla niej lekarstw odwołująca przeznacza kwotę

ok. 100-150 zł miesięcznie. Wspólnie z mężem spłacają kredyt hipoteczny w kwocie 700 zł miesięcznie.

Stan faktyczny, który był w niniejszej sprawie bezsporny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS oraz zeznań odwołującej K. C..

Spór koncentrował się na kwestii, czy zachodziły łącznie wszystkie przesłanki z art. 10 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U.2013.982) do zawieszenia prawa odwołującej do renty socjalnej, a w konsekwencji czy zachodziły podstawy z art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2015.748) w zw. z art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej do żądania zwrotu kwot pobranych przez nią tytułem renty socjalnej świadczeń za okresy od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej prawo do renty socjalnej zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Stosowanie do treści art. 10 ust. 2 ustawy za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie działalności pozarolniczej.

Mając na uwadze treść powyższych przepisów zdaniem Sądu nie można było uznać odbywanie przez K. C. stażu w ramach projektu organizowanego przez firmę (...) jako działalności zarobkowej o której mowa w art. 10 ust. 2, gdyż staż w istocie związany jest z nabywaniem pewnych umiejętności.

Dalsza treść art. 10 ustawy o rencie socjalnej wskazuje, że za „przychód”, o którym mowa w ust. 1, w przypadku prowadzenia działalności pozarolniczej uważa się przychód stanowiący zadeklarowaną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jak również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego. (art. 10 ust. 3 i 4).

Według art. 4 pkt 9 ustawy systemowej za „przychód” należy rozumieć przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych

z tytułu : zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku

dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

Przychód osiągnięty przez odwołującą w okresach od 1.07.2014 r.

do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r. z tytułu stażu w ramach projektu nie mieścił się w żadnej kategorii wymienionej przychodu określonej w art. 10 ust. 3 i 4 ustawy.

Ustawodawca w art. 10 ust. 5 ustawy o rencie socjalnej przewidział, że prawo do renty socjalnej ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu innego niż wymieniony w ust. 1-4, zaliczonego do źródeł przychodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1 i 2, lub osiągnięcia przychodów z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

W kontekście powyższego przepisu należy zwrócić uwagę, że stosownie do art. 27 ust. 1 pkt 137 ustawy podatkowej wolne od podatku są środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

W rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych przez środki europejskie należy rozumieć przez to środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2, 4 i 5a-5c.

W art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej są środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybackiego, z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. a i b.

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że realizacja projektu była finansowana z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie o finansach publicznych. W związku z tym, środki finansowe uzyskane, jako pomoc udzielona w ramach programu finansowego z udziałem środków europejskich wolne są od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ponieważ odwołująca nie osiągała przychodu w rozumieniu art. 10 ust. 3, 4 lub 5 ustawy o rencie socjalnej z tytułu działalności, o której mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o rencie socjalnej, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, a zatem, wbrew stanowisku organu rentowego, nie zachodzą materialno-prawne podstawy z art. 10 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej do zawieszenia jej prawa do renty socjalnej.

Brak więc było podstaw do uznania kwoty pobranej renty socjalnej w okresach od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r. za nienależne pobrane świadczenia w rozumieniu art. 138 ustawy emerytalnej.

Na marginesie Sąd pragnie zwrócić uwagę, iż w przypadku odwołującej zachodziły również szczególne okoliczności, które umożliwiłyby odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (art. 138 ust. 6 ustawy emerytalnej). Niekwestionowaną okolicznością było to, że odwołująca nie miała wpływu na termin wypłaty wynagrodzenia stażowego i z przyczyn całkowicie od niej niezależnych zaistniała sytuacja w której otrzymała wypłatę wynagrodzenia za dwa miesiące w jednym miesiącu. Dodatkowo odwołująca podejmując się realizacji programu i otrzymując z tego tytułu wynagrodzenie stażowe chciała poprawić sytuację materialną swoją oraz rodziny, w tym niepełnosprawnej córki.

Mając na uwadze okoliczność, że z uwagi na niezachodzenie przesłanek z art. 10 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej brak podstaw do uznania kwoty pobranej przez K. C. tytułem renty socjalnej w okresie od 1.07.2014 r. do 31.07.2014 r. oraz od 1.10.2014 r. do 31.10.2014 r. za nienależne pobrane, w konsekwencji wbrew stanowisku organu rentowego nie zachodziły, wynikające z art. 138 ust. 1 ustawy emerytalnej w zw. z art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej, podstawy do żądania od odwołującej zwrotu pobranej przez nią renty socjalnej za powyższe okresy.

Mając na uwadze powyższe na podstawie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.

SSO Anna Walczak - Sarnowska

(...)

(...)

(...)

(...)

K., (...)